

Prediker 8:10-17

Zoals velen van ons ben ik opgegroeid in een kerk waar iedere zondagmorgen de tien woorden van Gods verbond met Israël werden voorgelezen. Een heel bekend gebod is:

Eer uw vader en uw moeder, opdat uw dagen verlengd worden in het land dat de HERE uw God, u geven zal (Ex.20:12).

Wie z'n vader of moeder eert zal een lang leven hebben, zo wordt hier gezegd en zo werd er ook gedacht in de oudtestamentische tijd. Wie goed doet wordt gezegend, wie kwaad doet ondergaat straf. Vandaar ook dat de vrienden van Job kwamen aandraven met allerlei drogredenen waarom Job al dat lijden was overkomen. "Het is je eigen schuld Job, het zijn je heimelijke zonden Job. Het overkomt je nooit zomaar". Er werd een duidelijk verband gezien tussen een zondig leven en tegenslag, en een vroom leven en voorspoed. In het bijbelboek Spreuken schreef Salomo (dat is dezelfde als Prediker): *Vereer de HERE met uw rijkdom en met de eerstelingen van al uw inkomsten, dan zullen uw schuren met overvloed gevuld worden en uw perskuipen van most overstromen(3:9).*

Maar nu hebben wij zojuist Prediker 8 gelezen en dan lijkt het wel of Prediker terugkomt op wat hij in Spreuken heeft geschreven. Hij heeft in zijn zoektocht naar wijsheid en inzicht gezien dat er goddeloze mensen zijn die een begrafenis krijgen in pracht en praal zodat ze nooit vergeten worden en mensen die recht gehandeld hadden werden begraven in eenvoudige, anonieme graven. Prediker ziet zondaren die honderdmaal kwaad doet, maar toch een lang leven krijgt. En hij ziet rechtvaardigen jong sterven. Prediker worstelt daarmee. Zo zou het niet moeten zijn. De wereld waarin wij leven klopt niet. Het zit allemaal zo krom in elkaar. Prediker ziet dat het vonnis heel vaak niet aanstonds wordt voltrokken. Daarom denken mensen dat ze weg kunnen komen in deze wereld. Dat zien we in ons land natuurlijk ook. We leven in een rechtstaat, waar over het algemeen het kwaad wordt gestraft en het goede wordt beloond. Maar programma's als Opsporing Verzocht laten zien dat het niet altijd zo gaat. Er zijn onschuldige ouderen of gehandicapten die gewelddadig worden overvallen. De slachtoffers lopen een levenslang trauma op en de daders worden nooit gepakt. Er is lang niet altijd iets te zien van recht, er is lang niet altijd iets te zien van bestraffing voor de zondaar en zegen voor de goede. Het is omgekeerde wereld. Die wereld is aangetast. In zo'n wereld kun je jezelf vertwijfeld

afvragen waar God is. Is Hij er wel?

Laat ik jullie dan even meenemen naar het begin van onze jaartelling. Want toen werd er in onze gekke wereld een kind geboren, een kind zonder kwaad in zich. Dit bijzondere kind kwam uit de hemel waar Hij in perfecte harmonie leefde met Zijn Vader. En die perfecte harmonie gaf Hij op, om hier geboren te worden en een leven te leiden van afwijzing en als absoluut Goede kapot te gaan aan onze gebrokenheid. Wat Prediker zag, het gaat de kwade goed en de goede slecht, zien we op Golgotha uitvergroot! De absoluut Goede, God in mensengedaante, werd afgeslacht. Hij deed alleen maar goed. Hij genas de melaatsen, doven, blinden, lammen, Hij bevrijdde de bezetenen, Hij wekte zelfs doden op, Hij voedde de schare, Hij gaf de buitenbeentjes in de maatschappij nieuwe kansen. Hij vertelde verhalen waarin Hij liet zien hoe Gods hart openstaat voor gewone mensen, arbeiders die nauwelijks gewerkt hadden kregen een dagloon, weggelopen zonen mogen thuiskomen, in elkaar geslagen reizigers worden liefdevol verzorgd. Jezus was absoluut goed. Niemand kon ook maar de minste zonde in Hem vinden. Maar toch lieten de mensen liever een crimineel vrijuit gaan, zodat deze onschuldige uit de weg geruimd kon worden.

En God, Hij deed helemaal niets, de hemel zweeg.....het werd zo stil dat Jezus de Afwezigheid van z'n Vader niet meer verdragen kon. *Waarom, waarom....verlaat U mij?* Op dit moment, toen de hele kosmos de adem inhield, klonk de 'waarom-vraag' zelfs uit de mond van de mensgeworden God.

Hiervan had Prediker nog geen weet. Hij zag alleen onrecht. Hij zag goeden getroffen worden door kwaad en kwaden een goed leven hebben. Hij trok de conclusie dat God het vonnis uitstelde. Hoe hij dat voor zich zag weten we niet precies. In oudtestamentische tijd was er nog niet veel besef van een 'laatste oordeel'. Maar Prediker bleef wel vasthouden aan een rechtvaardige God, die recht gaat zetten wat krom is. *Nochtans weet ik, dat het de godvrezenden wel zal gaan, omdat zij voor Hem vrezen, de goddelozen daarentegen zal het niet welgaan.....(vs. 12,13).*

En daar heeft hij volkomen gelijk aan. Die gebeurtenissen op Golgotha waren nodig om het grote herstel mogelijk te maken. Of wij zullen zelf kapot gaan aan ons onrecht, of iemand zal dat in onze plaats moeten doen, om voor ons de toegang te verschaffen tot een wereld waar het leven goed zal zijn. Ook dat is omgekeerde wereld trouwens. Wij verdienen geen eeuwig leven. Het wordt ons door genade

geschonken. Maar dat leven moet nog ten volle doorbreken. Die nieuwe wereld is er nog niet. En vandaar ook dat wij ook leven in een wereld die krom is. Maar omdat dat kruis er stond op Golgotha en omdat na drie dagen geen steen of wachtpost de Opgestane kon tegenhouden, is er hoop. God gaat het recht zetten daar heeft Jezus voor gezorgd. De absoluut Rechtvaardige stierf de dood opdat wij, de onrechtvaardigen, mogen leven. En dat biedt houvast. Veel meer dan Prediker ooit heeft geweten. En dat maakt daarom ook dat we met dat vooruitzicht zelfs kunnen genieten van eten en drinken. Genieten van de goede momenten die er goddank ook zijn in dit gebroken leven. De wereld is aangetast door zonde, maar er zijn ook sporen van Gods Koninkrijk zichtbaar.

Prediker blijft kijken naar het leven onder de zon en hij kan niet anders dan zeggen 'ik snap er niets van'. En wie herkent het niet. Onder de zon komen zelfs de allerknapsten er niet uit. Er is geen logica te ontdekken. Maar uiteindelijk wordt dat ons ook niet gevraagd. Het gaat niet om ons verklaren, het erom of we erop vertrouwen, dat God ons draagt, dwars door het leven, dwars door de gebrokenheid naar Zijn toekomst. En geloof het maar, dat kruis op Golgotha maakt het verschil. Er is een weg en die Weg is Jezus. Amen